

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Előfizetési ár:

egész évre 20 frt., félévre 10 frt., negyedévre 5 frt.

Belgatási díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr., helyedij minden belgatást 30 kr.

A „nyilt-tör“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Rendkívüli előfizetés

FÜGGETLEN LAPOK következő folyamára.

Május-juniusi 2 hónapra 3 ft. 40 kr.
Május-juliusi 1/2 évre 5 " "
Május-szeptemberi 5 óra 8 " 40 "

A „Függ. Lapok“ kiadó-hivatala.

Az egyenlőségi kör kérvénye
a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az 1848. XX. t. cz. végrehajtása tárgyában.

Nagyméltóságú vallás és közoktatási miniszter ur!

Midőn a mult évben az erdélyi kath státus ősi autonómiájának érdekében kérelemmel járult Ó Felségéhez ezen eszmény alkalmul szolgált nagyméltóságodnak, hogy az ország herceggri-másához felszólítást intézzen a magyarországi katolikusok ügyében is s annak rendezésére felhívása az 1848-ki XX. törvényezikk végrehajtásának szükséges követelménye volt, mert azon törvényben a katolikusok is, a többi vallásokkal tökéletesen egyenlő felekezeti állápontra lévén utalva, azt elfoglalni köteleességök, és kétségtelen joguk is.

Az 1848-ki törvények elvben az egyház és állam egymástól elkülönítését kimondják, s a felekezeti állást kijelölve, — e törvény életbe léptetése mint hagyományos kötelesség a mostani kormányra szállt, melyet magától nem utasíthat el.

E kötelességnek megfelelő lépése volt nagyméltóságodnak, — a fennemlített felhívás is.

De midőn sem nagyméltóságod a törvényben gyökerező felhívásának, sem az azóta megindult mozgalom naponta terjedő s hangosabban nyilvánuló sürgetésének tíz hónapra át semmi megnyugtató sikerét látni nem lehet, és e nagy horderejű ügy csak az érdekeltek közölgésében halad, de megoldás előkészítésében teljesen vesztegel. elutasíthatlan kötelesség gyanánt áll előttünk szavunkat emelni nagyméltóságodhoz, hogy egyesülve amnyi oldalról felmerülő sürgetésekkel, szeressék meg valahára az alkalom a magyarországi katolikusoknak is, saját egyházi s iskolai ügyeikben a törvény jelölté önállást elfoglalni s e célra a szükséges szervezést kidolgozni.

Méltányoljuk mi nagyméltóságod azon gyöngéd figyelmét, melyet mint híve azon egyháznak hirtorsósával osztott, midőn a fősásztori karnak a kezdeményezés tisztét átengedte, s első lépésül a felszólításra szorítottok.

Készséggel látszottak osztozni a bizalom e tényben a hívek is, mert megvalának győződve, hogy a magyar katolikusok mostani fősásztori kézségesen állnak azon alapra, melyet 1848-ki dieső elődeik kijelöltek, s ma már az érdekeltek hívek egy értelmű óhajlásának bizonyult be.

A helyzet azonban azóta hatalmasan változott, és az akkor méltán hivatalan avatkozást ma már polgári kötelességgé emelte.

Közé lön téve ugyanis egy tervezet, mint a magyar püspöki kar munkálata, melynek iránya ellen az országban egy hangu szava emelkedik a híveknek s ma már tisztán állhat mindenki előtt, hogy az kielégíteni senkit sem fog.

Mig ez történt, szinte egyidejűleg az erdélyi katolikus status gyulafehérvári gyűlésében az erdélyi püspök fellépése meg fokozá az aggodalmakat, az eredmény pedig kiáltólag szól, midőn az ottan egybegyűlt világiak egyhangu tanácskozásban fordultak a kormányhoz ősi jogaik helyreállítását oly uton sürgetendők, melyre csak az önkeblökbeni elintézés megszaktadt reménye terelheti.

Ha a remény hanyatlott, az aggályok nőttön nőnek, mi ezeket az eszményekből indokolónak látjuk, valamint a habozás és halogatás azon tényét is, mely egy helyes alapokon összehívandó országos kath. zsinat kilátását messze távolba taszítja.

Távol még a gondolatlól is, hogy

bár mely vallásfelekezet belügyeibe avatkozni akarnánk, nem lehet elhallgatnunk azon vallás különbség nélkül mélyen érzett mostoha sorsot, melyre a katolikusok ügye a jelenben jutott. Midőn az 1848-ki törvény a görög nem egyesültek egyházát a bevett vallások sorába igtatta, egyszersmind azonnal gondoskodott a nemzeti congressus egybehívásáról s ott az arányt is az egyházi és világi képviselőre nézve megszabta.

Alig mondatott ki a mult év utolsó napjaiban a mózesvallásnak polgári jogosultsága, Nagyméltóságod azonnal eléggé méltányolható erélyvel gondoskodott arról, hogy ezen vallásfelekezet képviselői helyes alapokon választva, összegyűlhessenek s saját egyházi s iskolai ügyeiknek rendezését eszközölni alkalmat találjanak.

Egyedül a magyar katolikusok eddig azok, kikről törvény és kormány megjelöltek, és mi, kik felülemelkedve a felekezeti érdekeltség vonalán szavunkat emeltük a mózesvallásnak jogigényeiért, hallgathatunk e most, midőn egyedül a katolikusokat okatlatjuk megfosztva az alkalomtól, hogy a törvény által adott alapokon szervezkedhessenek?

Az indok, mely nagyméltóságod előbbi avatkozását a szerény felhívás korlátai közésszorítá, nemcsak megszünt, sőt a felmerült események parancsolólag követelik, hogy nagyméltóságod állásának teljes súlyával követeljen azon törvényeknek érvényt, melyeknek alapján a mai kormány áll s államjogi minden viszonyaink nyugosznak.

A vallási tökéletes egyenlőség, melyet a törvény kimondott, azon kor-szak egyik leglényegesebb vívmánya, ennek életbeletétele nem törvényhozási, ez egyedül végrehajtási kérdés már.

Ezen törvény elutasíthatlan rendelete nyomán a katolikusok önálló egyházi és iskolai független kormányzatának szervezését, és állannak az egyháztól teljes elkülönzésének művét, s a vallások tökéletes egyenlőségét minden következményeiben valóítani oly feladat, mely a mai kormányra s ennek sorában legfőképp nagyméltóságod vállaira nehezedik.

Azonban ezen ügynek szervezeti ágában, felekezeti mivolta nagyméltóságod elébe úgy, mint elibünk szigorú korlátokat szab, kérelmünk ennél fogva, melylyel nagyméltóságodhoz járunk, e korlátok között forog, s abban áll: Eszközölje nagyméltóságod valahára, — hogy a katolikusok is, helyes és korunknak megfelelő képviselői alapokon országos zsinatra minél előbb összehívassanak, s az anyai oldalról sürgetett szervezkedési alkalom a vallásfelekezetnek is, mint a többinek megnyitassék.

Nagyméltóságodtól, ki ez ügyet tavál kezdeményezé, méltán várja a haza, hogy nyolcz millió népek naponta sür-gösebb felszólalását nem fogja engedni meghallgatás és siker nélkül elhangzani.

Mi pedig, kik ezt teljes bizakodással várjuk nagyméltóságodtól, mely tiszteletünk mellett maradtunk. Kelt Pesten ápril 5-én, 1868. az egyenlőségi kör közgyűlési ülésében.

Pest, május 5.

Minél tovább sodortatunk a kényszerű fejlődés utain, annál kirívóbban tűnnek ki a volt állapot hiányai és azoknak jelen a viszonyok közti tartatlansága.

De midőn az átalakítás nehéz munkáját tovább elodáznai nem lehet, azon veszélybe jutunk, hogy elsiets által legjobb akarat mellett helyrehozhatlan tévesztéseket tehetünk.

A kormány intézkedéseiben e veszélyesség nincs, mert az rendeletet adhat s azon perczen, melyben hatá-sairól meggyőződést nyer, változtat-hat is.

De egészen másképp áll a törvényhozás cselekményeivel. A törvény marad és pedig életet dönt.

Séhol e részbeni aggodalom nem nehezül inkább lelkünkre, mint midőn az országos költségvetésnek a küszöbön fenyegető megoldására gondolunk. Egész adórendszerünk — pedig ez

csak egyik ága — a multban a legszerencsétlenebb alapokon állított fel. Magára Ausztriára, mely azt teremtette, gyilkoló volt; hát még reánk nézve, hol a viszonyok különböző volta soha még számba sem vétett.

Mi sem veszedelmesebb, mint kel-lőleg át nem vizsgál, s minden viszony-nyában teljesen meg nem fejtett, át nem tanulmányozott adórendszert köny-nyedén sanctionálni. Minden ország példája mutatja, mily nehezek azontul a gyökeres változtatások. Poroszországnak például utolsó földadó rendszere 20 évig állott fenn.

Minél szerencsétlenebb a fennálló rendszer, annál nagyobb az ok, hogy az ne sanctionáltassék. Pedig a mai kormány annyi öröklött bajokat vett át, s oly bonyodalmas viszonyok nyomása alatt létezik épen az adó rendszer tekintetében, hogy attól annyival kevesbé lehet gyökeres változtatásokat várni, minél inkább tudjuk, hogy az az adórendszer legtöbb tételeire nevez nem is áll hatalmában.

Az európai iparfejlődés óriás haladása hódítványainak körébe vonta a birodalmat s vele hazánkat is. A mi gyöngye kezdődő kis iparunknak versenyezni kell a miveit államok magas fejlődésű iparával s egész sorsát ma az adórendszer dönti el.

Itt van például a szesz, sör, cukor sat. adó, mely egy kezdődő iparnak sorsát dönti el, s mi nem látjuk meg a dolgokat oda érlelve a törvényhozás előtti adatok s beható felvételekben, hogy a lehető tévesztések ellen meg legyen óva a megoldás.

Általában pedig a törvényhozásnak bizonyos alapelvek iránt tisztában kell lennie, oly alapelvek iránt, melyeknek alkalmazása az adórendszer eldöntésénél egészen mervadók.

Nálunk pár évtized alatt a közjólét folytonosan hanyatlott, az állami terhek ellenkezőleg folytonosan emelkedtek, és ma azon állapotban vagyunk, midőn önmagunknak kell intézkedni sorsunk felett, hogy öröklött terhek nagy összegét vettük át, teljesen kimerült állapotban.

Ez állásban két uton indulhatunk most:

Vagy az ódon római polgár sivar felfogásával azt mondjuk: ennyi a teher, ezt felkell igazságon osztanunk s viselniünk törtéjétk bámi, mert az államszükséglet fedezendő s ezen tekintet elől hátrálni kell minden más gondolatnak.

Vagy az új idő új polgárai gyanánt azt mondjuk: az állam eszme azon határokon túlvi, melyeken jótékony befolyása helyett pusztítani kezd, merő absurdum, azért első dolog menteni saját állapotainkat s nem terhelni tovább, mint mennyit a létezés mellett megbírnunk.

A választás úgy hisszük nem lesz nehéz, de ekkor legyünk készen, miszerint államháztartásunk első éveiben a deficitet ki kerülni alig fogjuk.

Azonban a státuséletben, mint a magánosban is, a választás nem az abszolút jó s abszolút rossz közt van, ez nehéz nem volna, választásunk tárgya csak a minusz malum.

Mi köszönhetjük sorsunknak, hogy mostoha állapotaink közt még oly helyzetben leljük magunkat, miszerint előtünk a fejlődések roppant tére áll, s ha ma még a sulygegyen állapotát nem érhetjük el államháztartásunk bevételei és kiadásai, de még oly primitív állapotok közt vagyunk, hogy az intensív erőfejlesztés egész eredményeit meg kell szerezniünk, s ha e pusztai birtokot csak némileg felszereljük is, a mostani áldozatok a fokozott jövedelemben busánan ki lesznek pótolva.

TÖRVÉNYHOZÁSI ROVAT.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház május 4-diki ülésének bővebb ismertetése.

Elnök: Szentiványi Károly, jegyző: Mihályi Péter és Horváth Lajos. A mult ülés jegyzőkönyve hitelesített, elnök a beérkezett kérvényeket mutatja be.

Pécsi Tamás, Abaujmegye Szikszó kertlethben megválasztott országgyűlési képviselő eredeti megbízó levele.

Degenfeld Gusztáv képviselő két havi szabadságidőt adatni kér. Törvénye közönsége, az egyes képviselők kimaradását az ülésekből meggátoltnai kéri. Jászunkterület közönsége a képviselőnek az ülésekből kimaradását meggátoltnai kéri. A ház szabályainak átvizsgálásával megbízott küldött-széhez tétetik át.

Esztergomnye közönsége önkormányzati jog-örének a parlamenti felelős miniszteri rendszernek kiegyeztetését tárgyzó emlékiratát benyújtja és figyelembe vétetni kéri.

Zólyomnye közönsége a törvényhatóságok önkormányzati jogkörének a miniszteri rendszerrel kiegyeztetése iránt beadott javaslatot figyelembe vétetni kéri.

Esztergomnye közönsége a honvédelmi rendszer életbeletétele, a hadseregnek az alkotmányra feleltetését, az idegen sereg eltávolítását és a váraknak a nemzeti segély által őrzését eszközölni kéri, ugyan ezt kéri Aradmegye, Jászunk terület, nemkülönben Magyar-Óvár mezőváros előljárói, nemkülönben Szabadka város, ugy szinte Nagy-Kanizsa községe.

A kérvények mind a kérvényi bizottsághoz fognak áttétetni.

Alsó-Fehérmege közönsége az erdélyi gazdasági egyesületnek a s ügyben fölterjesztett emlékiratát pártoltnai kéri.

Győrmege közönsége a Dunát országos költségen szabályoztatni kéri.

Andrássy Gyula gr. bemutatja a kereskedelmi s iparkamaráról szóló szentesített törvényeket.

Horváth L. jegyző olvassa azokat: Deák Ferencz T. ház! Van szerencsém benyújtani Pest város közönségének egy kérvényét. A város közönségének építi itt a vízvezetést, mely mind egészségé, mind a főváros tisztasága tekintetéből igen fontos. — Ezen építés létesítésére, mely igen nagy költségbe kerül, kéri a t. házat, méltóztassék kiz-ezőkölni, hogy a vas, melyet e végből külföldről hoznak be, díjmentesen, vagy legalább tetemesen alábbzállított áron hozhatassék be. Méltóztassék a t. ház ezen kérvényt a kérvényi bizottsághoz áttetni, hogy az illető pénzügy és kereskedelmi miniszter uraknak kiadassék, és pedig ha lehet, minél előbb.

Tudom, hogy e dologban már a miniszterium részéről történtek lépések, de azt hiszem cél-szerű lesz, ha a t. miniszter urak, magát a várost, vagy küldötteit is meghallgatják, velük értekeznek, és a szerint intézkednek. Elnök a kérvényi bizottsághoz adja ki, hogy minél előbb adja be róla a jelentést. Ezután B. Wenckheim Béla belügyminiszter a demokratskör feloszlása tárgyában következőleg nyilatkozik: Csiky Sándor Eger városa képviselője e folyó év ápril 27-dikén interpellatiót intézett hozzám mint belügyminiszterhez a pesti demokratskör betiltására és feloszlására nézve, — ő azt a kérdést veti fel, hogy melyik hazai törvénybe gyökerezik a miniszterium azon joga és hatalma, melyszerint a többi között az 1848-dik 3. t. cz. 32. §. által is biztosított egyéni és ezzel váhatatlan kapcsolatban álló társulási szabadságnak fegyveres erő alkalmazásával is elnyomatását Pest városa hatósága által foganatba vétetni rendeltet és ezen erőhatalom által való feloszlási rendelkezést az országban alakult körök irányában is folytatom.

Ezen interpellatióra és illetőleg hozzám intézett kérdésre van szerencsém az összes miniszterium nevében következő választ és felvilágosítást adni. (Halljuk!) Tudja a tisztelt háznak minden tagja, hogy hazánkban az írott törvényeken kívül a törvényesítet szokás és folytonos gyakorlat is törvény erejével bírnak; hiszen még a koronázási hitelevélben is fejedelmi esküikben is réggib időkől a legujabb korig világosan ki van mondva, hogy ő felsége a király szentül és szigorúan megtartandja, és királyi hatalmával mások által is megtartaja Magyarországnak jogait és törvényesítet szokásait.

Ily törvényesítet szokások nélkül, Magyarországnak a rendet és közbiztonságot lehetetlen volna fenntartani, mert nemcsak a rendőrségi, hanem még a büntető ügyekben is törvényesítet szokás és gyakorlat pótolja az írott törvény hiányát, minthogy írott törvények ezek részéről vagy épen nem szólnak, vagy a régi korból fennmaradt rendeletek részint elégtelenségük, részint tulszigorúságuk miatt ma már nem alkalmazhatók. Sőt nem egy alkotmányos jogunk van, a mit írott törvény világosan nem határoz meg, de mint az alkotmányból folyó jog a folytonos gyakorlat és törvényesítet szokás által megerősítve kétségtelenül fennáll, és fenn is kell állnia. (Ugy van a középén.) Ilyen többek közt az egyesületi jog, — melyet nem írott törvény állapított meg, de mely az alkotmányosság eszméjének és a törvény által is biztosított egyéni szabadságnak természetes következtése.

Azonban a társulási szabadság korlátlanul odáig nem terjedhet, hogy a gyakorlatban magára az államra is veszélyt hozhasson és ezt meggátoltnai joga a fejedeleme-nek, kötelessége a kormánynak, és e jog és e kötelesség épen úgy az alkotmányból

folyik, — mint épen úgy a társulási szabadság megvan a törvényesítet szokás, és folytonos gyakorlat által erősítve. (Helyeslés a középén.)

Nem akarok hivatkozni az 1715 ki 21 t. cz. II. § ra, mely azt mondja, hogy minden részletes nagyobb számú gyűlekezetek bámi név és ürügy alatt valónak is tartandók, ő felsége tudja és megegyezése nélkül tartatni törvényes büntetés alatt tiltatnak; nem akarok idézni más ehhez hasonló réggib törvényeket, mert felhozhatná valaki, hogy azok a mostani helyzetünkre és jelen esetre nem alkalmazhatók, minthogy akkor még egyesültek és társulatok oly alakban és értelemben, minőben most léteznek, sokasában még nem voltak.

Élégnek tartom a törvényesítet szokásra és folytonos gyakorlatra hivatkoznom, mint e részben kétségtelen jogalapra.

Törvényesítet gyakorlat volli a hazánkban, hogy az egyesületek és társulatok alakulásánál azok célja és alapszabályai a kormány felterjesztettek és pedig nemcsak tudomás, hanem megerősítés végett is, (helyeslés a középén). Egy hang a szélső balon soha) hiszen a pusztá tudomás végett felterjesztésnek, ha ő felsége, és illetőleg annak kormánya még a fejedelmi legfőbb felügyelés alapján azon jogot sem gyakorolhatta volna, hogy a veszélyes célú és alapszabályú társulatok alakulását meggátoltnai, sem célja, sem értelme nem volna (élnék hosszas helyeslés a középén.)

E törvényerejű gyakorlat fennállt már 1848 előtt, nem változtatta meg az 48-ban sem törvény, sem ellenkező gyakorlat, fennáll az szakadatlanul jelen alkotmányos helyzetünkben is, mióta miniszterium a kormányzást átvette, sőt maga a demokratskör is Pest városához adott folyamodványában is felterjesztette alapszabályait, jóváhagyás és megerősítés végett (helyeslés a középén.)

Valamint tehát az egyesületi jogot, habár azt írott törvények nem biztosítják is, köteles a kormány sértetlenül hagyni, minthoz ezen jog az alkotmányosság eszméjéből foly és törvényesítet folytonos gyakorlaton alapul — ugy viszont más részről szintgy kötelessége a kormánynak a végrehajtott hatalom azon jogát is, mely hasonlóan a törvényesítet szokáson alapul, és az alkotmányos legfőbb fejedelmi felügyelési jogból származik, — ama jogot, t. i. a melyet a kormány eddig a társadalmi alapszabályok átvizsgálása és megerősítése körül gyakorolt, továbbra is teljes épségben fenntartani.

Senki senki sem óhajtja inkább, mint a kormány és különösen én mint annak szerény tagja, ki annyi 100 meg 100 egyesülettel hivatalos érintkezésben állok, hogy az egyesületi jog szabatos törvény által szabályoztassék, és épen ezért készen is van a kormány egy e tárgyra vonatkozó törvényjavaslattal, melyet legközelebbi alkalommal a ház asztalára letenni szerencsége leend, de addig, míg ezt a törvényhozás tárgyalás alá nem veheti, — addig is, míg a fennálló törvényes gyakorlat helyébe pozitív törvény nem lép, a miniszteriumnak joga és kötelessége egyszersmind az eddigi törvényesítet szokáshoz ragaszkodni, mert ha ezt nem tenné, nem volna képes megfelelni az interpelláló képviselő ur által is felhozott 1848. évi III. t. cz. 32. §. C. pontjának, mely azt rendeli, hogy a miniszterium felelős a törvény végrehajtásában, vagy a közönség és bátoraság fenntartásában, elkövetett mltasztásokért (hosszas élnék tetszés nyilatkozatok a középén) a mennyiben ezek a törvény által rendelkezésükre bízott végrehajtási eszközökkel elháríthatók volnának. Nem sértett meg a törvény akkor, midőn az írott pozitív törvény hiányában a törvényesítet, törvényes erejű szokáshoz és gyakorlatához tartottuk magunkat, hanem megsértett volna akkor, ha a közönség és bátoraság fenntartásában elmulasztotta volna a miniszterium felhasználni azon eszközöket, melyeket írott törvény hiányában a törvényesítet és törvényerejű gyakorlat kezeire bízott. (Ugy van a középén.)

Csiky S. ur interpellatiójára tehát a jogalapot illetőleg azt válaszolom, hogy rendelkezésünk alapja a törvényesítet szokás és gyakorlat és ezenfelül az 1848 III. t. cz. 32. §-a C. pontjának világos rendelete, a mi már különösen a pesti demokratskör eliltását illeti, a dolog befolyása következő volt! (Halljuk.)

Pest városában többen megállapodtak maguk között abban, hogy Pesten egy kört alakítanak demokratskör név alatt; kidolgozták annak alapszabályait és benyújtották e szabályokat Pest városához, mint illető hatóságához azon kéressel, hogy a hatóság ezen alapszabályokat a miniszteriumhoz helybenhagyás és megerősítés végett terjessze fel. Pest város polgármestere felterjesztette ezen szabályokat és a miniszterium gondosan megvizsgálta azok tartalmát.

Az alapszabályok III. §-ból, mely a társulat céljáról szól, főleg pedig ennek indokolásából a miniszterium félreismerhetlennek látta azon törekvést, hogy a társulat alkotmányunk azon alaptörvényeit, melyek 1867. alkotattak, ugy tüntesse fel, mint a szabadság, testvériség és egyenlőség kifejlődésével ellenkezőket és e téren igazságon az országban jelenleg fennálló alkotmányra ellen. (Élnék felkiáltások a középén.)

Ily igazságok pedig, kivált ha az ország több részeiben más hasonló politikai klubok jönnek létre és azok egymással folytonos összeköttetésben az országot igazgatásokkal mintegy behálózzák, keserűséget, sőt gyűlöletet szórva mindenütt a jelen alkotmány lényeges részei ellen, nem az állam javára szólnának, hanem a közönséget, biztonságot veszélyeztetik és azon higgadt megfontolást, mely nél-

kezni fognak, hogy nem rég egy „Kuk-Klux-Klan” nevezett titkoszervezet, félig neveléses, félig rémülettel összeesküvésről szóló, mely feladatává tette az Unióhoz hű köztársaságokat meggyilkolni. E szövetségről, most fontos fölfedezéseket tettek. Georgiában, mint már múltkor írtuk, Ashburn ezredes esett áldozatul. Tennessében Hunter bíró majdnem szintén elvesztette életét ezen fekete banda támadásai következtében. Memphisben nyomára jöttek ezen titkos szövetségnek. Husznál több tagját elfogták, köztük, mint látszik, azon főnököit is, ki éjjel Hunter házában megjelent, hogy a gyilkosságot végrehajtassa. A szövetség törvényei is legfoglaltattak, legálább a memphisi „barlangra” vonatkozó, melyekből a memphisi törvényszék meglehetősen világosan megmutatta a szövetség igazságait.

Ugy látszik, hogy ezen lázítószövetség egyes párhuzamai „barlangoknak” nevezik magukat. Ezek egy hatóság vezetése alatt állnak, mely magát legfőbb cirklostanácsnak nevezi s melynek tisztviselői egy nagygyűlésekből, egy al-nagygyűlésekből, egy titkárból és két ugynevezett igazgatóból állanak, mely utóbbiak a pénzigazgatásra felügyelnek. Midőn a rendőrség a „barlangba” rontott, az asztalon a terem közepében egy koponyát talált, melyet az összecsküdték az eskütelénél használtak. Az alapszabályokban világosan ki van mondva, hogy a szövetség székhelye oda irányul, a déli államokat min-

den eszközök által övni, „ha mindjárt gyilkolás által is”, s a tagok arra esküdtek, hogy „magukat ezen nemes cél eléréséig semmi által vissza ne tartóztatassák”. A párhelybe való belépést kétszeri koczogtatás s ezen jelszó: „bizalmunk...” teszi lehetségessé. Az ajtóór belülről a mondott jelszóra azt válaszolja: „... Istenben van!” Az eskütételnél a jelenlevő tagok gyilkot szegeznek a fölveendőnek mellé s esküsznek, hogy azon esetre, ha árulóvá lesz, irgalom nélkül leszűrik.

Az új szövetségtestvér maga kezét a koponyára teszi és fogadja, hogy a Kuk-Klux-Klan titkait sem jel, sem szó, sem tett által nem fogja elárulni. A mit a nagygyűlése parancsol, azt a felvett vonakodás nélkül teljesíteni igéri. Fogadja, hogy „a radikálisokat s négereket, kik a tennesséi földirtókosságnak érdekeit csorbítják, ellenségeinek fogja tekinteni, s hogy nem juttat nekik más, mint barátságos sirgördőt, melybe véres kézzel fogja őket segíteni. Az eskü vége így hangzik: „És én a déli államok Istenéhez fohászokodok, hogy engem villámával lezúzzon, ha valaha ezen esküt betűjéhez vagy szelle méhez hűtlen leszek.”

A mi a „Kuk-Klux” nevezetét illeti, azt mondják, hogy az utánzása azon zajnak, mely a puská kakashánál fölhangzásánál keletkezik. Egyszermind megjegyzendő, hogy „Kuk-Klux” szándékosan elrontott helyettese a görög „Kyklos” (kör) szónak, és hogy a

K. K. K. ennél fogva utódjának tekinthető az arany körről nevezett lovagoknak, egy ismeretes rabszolgatartó-ligának. Mindenesetre oly vérengző szövetség ez, mely ellen a leg-erélyesebben kell fellépni, hogy a Déli Államokban oly állapot ne harapódzék el, mely fertelmességre nézve a legelvetem edetebb bitangaságot is messze tulszárnyalja.

Dunafejedelemségek. Bratiano miniszter, ki múlt hó 24-én hagyta el Jassyt, s Bakau felé vette útját, oda alkonyatkor ért. Párthivei nagyszertel ebédrel várták. Midőn a meghatározott időben Bratiano nem érkezett meg, az őt váró néptömeg türelmetlen lett és küldte embereket az utakra, hogy jöveteléről jelt adjanak. Alig hogy megérkezett, kifogták lovait, de nem azon szándékból, hogy őt diadalban a városba vonják, sőt ellenkezőleg fenyegették arczokat, fölemelt ökölökkel kellett a népszerű miniszternek látnia, és oly kifejezéseket hallania, melyek fölének nem nagyon hizelegtek. „Le az árulóval!” kiálták némelyek. „Porosz katonákat akar nekünk vasuti munkások alakjában becsémpeszni!” kiálta egy másik. „Rögtön elbocsátást kell kérnie!” kiáltta egy harmadik. E közben sűrűn hulltak a kövek és sár a miniszter kocsijára, a mérsékeltbegek megelégedtek avval, hogy a miniszternek bódolatnak rothadt szálcacsában fejezték ki. Egy a kocsibaikon ülő porosz ezen szeretetteljes fogadásnak fégyverével akart véget vetni, de a néptömeg

lerántotta üléséről, kicsavarta a kardot, az összegyűlt hazafiak majd agyongázolták. Egyszerre csak megjelenik a téren a foksáni főprokurátor s a néptömeget a törvény nevében szétoszlatásra szólítja fel. Magas tetejű kalapja, egy polgár súlyos kezétől beverve, megmentette koponyáját hasonló sorstól.

Bratiano kiszállt a kocsiból, eszméi krodilkönyvekkel telek meg, és egy hosszu beszédben elmondá a népsokaságnak, mennyit szenvedett ő Romania s a szabadságért (sic!) és hogy mennyire kész, ő a nép mindenkor kivánatára hivataláról s méltóságáról lemondani: „A ti kedvetekért compromittáltam magam Európa előtt!” tevé hozzá, a néptömeget kérve, ne akadályozná további útjában. Ez szöveget, de másnap összegyűlt a zsidóházak előtt, beverte az ablakokat s számtalan kihágásokat tett. Az akadémiai legionáriusok tömegesen végig vonultak a városokon, több idősebb embertől vezette, s jaj volt a zsidóknak, ki utjokba került. Nem is kell mondanunk, hogy a néptömeg nem azért fenyegette Bratiano, mivel az neki nem eléggé szabadelvű, sőt inkább nagyon szabadelvűnek gondolja, hogy a zsidókat még nem tette ki az országból. Bratiano, hogy a nép kegyét magának biztosítsa, megerősítette azt a zsidók elleni gyűlöletében. Most azonban a nép neki fejére nőtt s kénytelen annak akarata szerint cselekedni, hacsak bukni nem akar.

Bratiano, mielőtt visszatért a fővárosba egy, a román ellenzékhez, tulajdonképen

azonban a védhatalmakhoz intézett s a hivatalos lapban megjelent cikkben a zsidó-üldözések ellen emelt panaszokra fenyegetéssel s fenyegetésekkel válaszolni sietett. A cikk azt mondja, hogy a kormány a rendet az országban helyreállítani akarja, s hogy azonban „a csavargások megszüntetése is az ország fontos kérdéseihöz tartozik, melyek megoldása a mostani kormány főfeladata képezi.” Meg akarják talán a kormányt a zsidókérdéssel buktatni? Igy kérdezi az cikk az ellenzék, illetőleg a külföldi hatalmak, s akkor csak vigyázatok, hogy ez az egész nemzetre nézve ártalmas következményeket ne vonjon maga után. Jól tudjátok, hogy a kormány a zsidókat nem üldözi, hanem csak azt akarja, mit mindenki, tudniillik megszüntetni azon csavargásokat, mely minden tekintetben veszélyes és erkölcselen.

Csak igazságotól a külföldi hatalmak a kormány ellen, majd meglátják a következményeket. A kormány a mostani állapotot véget fog vetni, de nem az által, hogy letasz néhány hivatalnokot, a mint követelik tőle, hanem az által, hogy a csavargók bevándorlásának véget fog vetni. „Ezen utóbbi természetesen csak annyit mondanak, hogy Bratiano a zsidókat, mint eddig, ugy cenzurál s fogja üldözni.”

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

II. ÉVFOLYAM
Első évfolyam 20 évfolyam
Belgatási díj 5 kr., bélyegdíj 10 kr.
A „Független” 4-hasábos
Rendkívüli
FÜGGETLEN
következő
Május-juniusi 2
Május-juliusi 1/2
Május-szeptemberi 1/2
A „Független”
Pest.
Lapunk tegnapi vasárnapjának a pennek, cultusminiszter kérényét a gyában.
Ez okmány, hozott kath. egylet sorában reánk nézve annyit éreztünk, hogy nagyobb gyűlést kath. állam-egylet korszéri rendezészenve, s az által mint vehetnek a káros irányt, ha A szóban fogásztól elvonatkoztatva A hang, me tisztos.
Bennünket nem lás és részletezés hogy tárgyat a flexiókra.
Előttünk a f Mit kérény cultusminiszter K? A kérény zása szükségképp gyaratot és bi „... a fölr rancsolólag köv tóságod állásána veteljen azon melyeknek alap s államjogi min gosznak.”
Ezen sorok, dik t. cikkre helyes distincti kérdésében, az alkotás részét, a tól elválasztja.
Az elsőben a kes tényező, az

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktörzse			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze			Részvények.			Elsőbbségi kötvények.		
május 4. é.			Adva Tartva			május 2. é.			Adva Tartva			Adva Tartva		
Gabna-árak.						Államadósság.								
Buza búsági	Sulyfontokb.	Ára méronként	Pesti keresked. bank	648.	658.	5% osztr. értékű	53.45	58.60	Nemzeti bank	691.	693.	1862. Erzsébet vasut	82.	82.50
"	"	"	Budai keresk. és iparb.	195.	197.	" adómentes	57.	57.10	Hitelintézet	179.80	180.	1867. államvasut	116.50	117.
"	"	"	Pesti iparbank	229.	231.	" nemzeti kölcsön	62.80	62.90	Magyar hitelbank	79.	79.50	Déli vasut	97.50	97.75
"	"	"	Pesti takarékpénztár	75.	75.	" metatliches	56.35	56.45	Alsó-osztr. esc. társulat	588.	590.	Északi vasut	88.50	89.
"	"	"	Budai	1420.	1470.	1860. ki sorjegy	80.60	81.	Cseh nyugoti vasut	84.	84.50	Tiszai vasut	84.	84.50
"	"	"	Pesti hengermalom	407.	412.	Magyar földt. herm. kötvény	73.	73.50	Anglo-osztr. bank	123.30	124.	Gal. Károly Lajos vasut	93.25	93.75
"	"	"	Pannonia gőzmalom	1260.	1270.	Banati	71.75	72.50	Ausztriai földhitelintézet	170.	174.	Magyar észak vasut	77.	77.25
"	"	"	Pesti gőzmalom	1850.	1870.	Horvát	71.50	72.50	Erdélyi vasut	1785	1790	Lemberg-csernov. vasut	81.	81.25
"	"	"	I-só budapesti gőzmalom	745.	750.	Erdélyi	68.50	69.	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	258.80	250.	Pesti lánchid	98.	94.
"	"	"	Budai gyár-telep	378.	382.	Sorsjegyek.			Gal. Karoly Lajos vasut	168.20	168.40	Érték és pénz.		
"	"	"	Concordia gőzmalom	740.	760.	Hitelintézet	129.75	130.	Lemberg csern. vasut	144.25	144.25	Frankfurti váltó	97.25	97.50
"	"	"	Budai királymalom	500.	510.	Dunagőzhajózási	93.	93.50	Cseh nyug. vasut	207.50	208.	Londoni váltó	116.90	116.90
"	"	"	Szegedi kivit. gőzmalom	610.	615.	Budai	26.	26.50	Dél-ész. ném. öszveket. vasut	179.	179.50	Párizsi váltó	46.30	46.30
"	"	"	I. úpesti szeszfinomító	630.	640.	Eszterházy hg.	141.	143.	Tiszai vasut	147.50	148.	Cs. arany	5.55	5.56
"	"	"	Pestbudai bitorokézmű	220.	225.	Salm	33.75	34.25	I-só erdélyi vasut	139.	139.50	Napoleon'dor	9.32	9.32
"	"	"	Magyar hitosító-társulat	675.	680.	Pálffy	25.75	26.25	I-só ausztriai Dunagőzhajózási társaság	492.	494.	Egyleti tallér	1.72	1.74
"	"	"	Pannonia viszonzit-társ.	225.	230.	Clar	27.50	28.50	Pesti lánchid	380.	385.	Ezüst	114.50	114.75
"	"	"	Pesti biztosító-intézet	266.	270.	St. Genois	23.75	24.25						
"	"	"	Magyar észak vasut	72.	72.1/2	Windschgrätz	17.50	18.50						
"	"	"	Pesti közuti vaspálya	560.	565.	Waldstein	21.	22.						
"	"	"	Kereskedelmi épület	390.	400.	Keglevich	15.	15.						
"	"	"	Lánchid	387.	390.									
"	"	"	Alagut	76.	78.									
"	"	"	Magyar földh. záloglevél	90.1/2	91.1/2									
"	"	"	Pesti keresk. b. zálogl.	96.1/2	97.									
Záloglevelek.			Adva Tartva											
Nemz. bank kisors. ezüst	97.	97.30												
" " o. é.	92.40	92.60												
Magyar földhitelintézet	91.	91.50												
Ausztriai	100.75	101.50												

H I R D E T É S E K.

A
három millió osztr. ért. forint
alaptökével bíró

Pesti biztosító-intézet

ezennel tisztelettel jelenti, miszerint immár az
életbiztosítás

terére is kiterjeszté működését, és igen mérsékelt díjak, kedvező feltételek mellett és a legváltozatosabb módozatú összeállítások szerint biztosításokat köt, —

halálesetre: egyszerű tőkebiztosítások nyereség részszel egybekötve vagy anélkül; időleges túlélési biztosítások; egyoldalú s kölcsönös tőkebiztosítások, mind tőkére, mind pedig évjáradékokra nézve, —

életesetre: tőkék, kiházasítási összegek, valamint közvetlen vagy elhalasztott évjáradékok biztosítása.

A Pesti biztosító intézet a nyereség részszel biztosított egyént a biztosításnak már három éves fönállásától kezdve évenként a nyereség 50%-ban részesíti.

Az I, I-a, III, VII, vagy IX. díjszabály szerint kötött biztosításoknál, ha már legalább három év óta érvényben vannak, a kötvény, ha kivánatik, visszavásároltatik, alábbszállittatik avagy rá kölcsön adatik. Az intézet a biztosításnak szokatlan előnyös módon való ideiglenes fölfüggesztését is megengedi.

Pest, május hóban, 1868.

Az elnökség: **Kochmeister Frigyes,**
alelnök.

Az igazgatóság:
Aebly Adolf, Lányi Jaka b, Medetz József, Rósa Lajos, Tschoegl János, Weiss M. A.

Gr. Andrassy György,
elnök.

A vezénylő igazgató:
Schön Vilmos.

Biztosítási föltételekkel, valamint mindennemű értesítéssel készséggel szolgál az igazgatósági iroda (Pesten, Erzsébettér 15. sz. a.) valamint minden vidéki fő- és al-ügynökség.

Igazolványokkal bíró alkalmas ügynökök s felügyelők, előnyös föltételek mellett állandóan szerződhetnek.

A FÜGGETLEN
TÁJÉKOZTATÓ
Művelődési
szent Ber
A legtisztelendőbb
barátimnak, Gu
jelenek, s a többi
vannak Bernard
örök üdvö
A mily régen
örömmel vettem sz
azt s a mint olvast
lemben, melyektől
ana tüztől, melyet
Óh mily nagy tűz
sekben, melyekből
Valóban ez ég s n
hogy megvajlam a
jelenleg is az, mint
nem minden bizony
Jakob áldását oszt
Mert azt épe
egy utfélen, véle
egy alkalmissal k
kén térzem, egészen
ez az oly kedves és
meg benneteket az
ves áldásokban meg
a levelezés megkez
gyermeketeknek a
már régen akart
ugyanis alkalmas
gatni a szent cse
tők, megszakasz
natra is azon folyt
got a világról és
érezéseimmel bánta
dekkel egészen el
féltem, hogy vagy
tán illésnek a pu